

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 964/06
24.05.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Stojana Jokića, predsednika veća, Zvezdane Lutovac, Nikole Stanojevića, Mihaila Rulića i Predraga Trifunovića, članova veća, u parnici tužioca AA, čiji je punomoćnik advokat AB, protiv tužene BB, čiji je punomoćnik advokat BA, radi poništaja testamenta, odlučujući o reviziji tužene izjavljene protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž.br. 2557/05 od 14.12.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 24.05.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužene izjavljena protiv presude Okružnog suda u Nišu Gž.br. 2557/05 od 14.12.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Nišu P. broj 641/2003 od 13.07.2005. godine stavom prvim izreke, usvojen je tužbeni zahtev tužioca prema tuženoj i utvrđeno da je ništav i da ne proizvodi pravno dejstvo pismeni testament pred svedocima pokojnog PP, proglašen na zapisniku toga suda dana 29.11.2002. godine u ostavinskom predmetu Ov. broj 1307/02. Stavom drugim izreke odbijen je kao neosnovan eventualni tužbeni zahtev tužioca kojim je tražio utvrđenje ništavosti istog testamenta u delu kojim je ostavilac raspolagao udelima koji predstavljaju zaostavštinu njegove supruge pokojne PP1 po osnovu sticanja u braku, od: 2/6 idealnih delova etažnog stana GG i 2/6 od 1/2 tavana i 1/2 podruma u toj zgradi i sa 2/6 idealnih delova garaže na istoj parceli i da mu se stoga odredi nužni nasledni deo od 1/6 idealnih delova tih nepokretnosti, u kom delu se testamentalno raspolaganje redukuje, što je tužena dužna priznati i staviti mu tu imovinu na raspolaganje. Stavom trećim izreke tužena je obavezana da tužiocu na ime naknade troškova ovog spora isplati 85.875,00 dinara.

Pravosnažnom presudom Okružnog suda u Nišu Gž.br. 2557/05 od 14.12.2005. godine, odbijena je kao neosnovana žalba tužene i potvrđena presuda Opštinskog suda u Nišu P. broj 641/2003 od 13.07.2005. godine u stavovima prvom i trećem izreke, a odbijen zahtev tužioca za naknadom troškova odgovora na žalbu.

Protiv navedene pravosnažne drugostepene presude, tužena je izjavila blagovremenu i dozvoljenu reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Ispitujući pravilnost navedene drugostepene presude u smislu člana 399. ZPP, Vrhovni sud je našao da revizija tužene nije osnovana jer u provedenom postupku nije učinjena apsolutno bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti; a ni bitna povreda iz člana 382. stav 1. u vezi člana 361. stav 1. ZPP i člana 361. stav 2. tačka 12. ZPP na koje se u reviziji ukazuje. Obzirom da obrazloženje drugostepene presude sadrži ocenu relevantnih žalbenih navoda i razloge o bitnim činjenicama.

Nisu osnovani ni navodi revizije o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, sada pokojni PP sačinio je dana 24.05.2001. godine pismeni testament otkucavši ga na pisačkoj mašini, koji je pročitao i potpisao pred jednim svedokom VV, koja je zatim napustila njegov stan. Tog istog dana, ali popodne, došao je i drugi svedok DD koji je u tom svojstvu potpisao taj testament, nakon što mu ga je testator predočio i rekao da ga je prethodni svedok pročitao. PP je preminuo dana 28.02.2002. godine, a njegov pismeni testament pred svedocima proglašen je u ostavinskom postupku pokrenutom iza njegove smrti pred Opštinskim sudom u Nišu u predmetu O. broj 1307/02 na zapisniku od 29.11.2002. godine. Tužilac je sin, a tužena ćerka testatora.

Na bazi izloženog utvrđenog činjeničnog stanja, pravilno su nižestepeni sudovi izveli pravni zaključak o ništavosti predmetnog alografskog testamenta ostavioca, odnosno pismenog zaveštanja pred svedocima; obzirom da ono nije zaključeno na način i pod uslovima propisanim članom 85. Zakona o nasleđivanju ("Sl. glasnik RS" br. 46/95 od 4.11.1995. godine, sa primenom od 4.05.1996. godine). Zbog nepostojanja istovremenosti potpisivanja navedenih svedoka predmetnog zaveštanja. Sledom čega je ispravno usvojen tužiočev tužbeni zahtev za traženom ništavošću predmetnog zaveštanja.

Tačno je revizijsko ukazivanje tužene da je zaveštanje u smislu člana 168. Zakona o nasleđivanju RS rušljivo onda kada nije sačinjeno u obliku i pod uslovima određenim zakonom. Međutim, zauzeto pravno stanovište drugostepenog suda iz pobijane presude o (utvrđenoj) ništavosti predmetnog zaveštanja, kao da je reč o razlozima tzv. apsolutne ništavosti, iako je shodno citiranoj zakonskoj odredbi zapravo reč o razlozima iz domena tzv. relativne ništavosti; nema materijalno-pravne konsekvence na nepostojanje njegovog pravnog dejstva i

pravni zaključak o njegovoj ništavosti. Stoga je bez uticaja na drugačiju odluku u ovoj pravnoj stvari revizijski navod tužene o pogrešnoj primeni materijalnog prava. Pritom Vrhovni sud nalazi da je tužilac svakako lice koje u smislu odredbe člana 165. Zakona o nasleđivanju ima pravni interes za poništaj zaveštanja zbog rušljivosti i da u konkretnom slučaju, obzirom da po podacima iz spisa proizlazi da je tužba u ovoj parnici podneta dana 6.02.2003. godine, nisu protekli rokovi (subjektivni i objektivni) iz člana 170. citiranog zakona, u kojima se može zahtevati poništaj zaveštanja zbog povrede oblika i nepoštovanja uslova određenih zakonom, pod kojima je ono zaključeno.

Revizijski navod tužene da je drugostepeni sud propustio da u svojoj odluci oceni predmetno zaveštanje sa materijalno-pravnog aspekta svojeručnog zaveštanja, za koje su po njoj ispunjeni zakonski uslovi je pre svega netačno jer to demantuju razlozi obrazloženja pobijane presude. Takođe je i neosnovan, obzirom da je odredbom člana 84. Zakona o nasleđivanju decidirano propisan uslov za punovažnost ovog olografskog testamenta i to svojeručno sačinjavanje i potpisivanje od strane zaveštaoca koji zna da čita i piše; što znači zaveštaočevim rukopisom. Zato olografsko zaveštanje ne može biti načinjeno nikakvim mehaničkim sredstvima koja su posrednik između zaveštaočeve ruke i papira na kome je ono sačinjeno, primerice pisaćom mašinom, kao u konkretnom slučaju. Stoga se ne može priznati punovažnost predmetnog zaveštanja kao navodnog olografskog zaveštanja.

Pravilno je doneta i odluka o troškovima spora u smislu odredbi članova 149. stav 1. i 150. ZPP, zbog čega je i potvrđena.

Sa izloženih razloga, Vrhovni sud je odlučio kao u izreci ove presude u smislu člana 405. u vezi člana 491. stav 1. važećeg ZPP.

Predsednik veća-sudija

Stojan Jokić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dc